

Državni izpitni center

M 2 3 1 4 5 1 1 3

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

INFORMATIKA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Ponedeljek, 12. junij 2023

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatatna navodila
1	1	♦ p = 39	
2	1	♦ 9 :: 1000 :: 0 : B30 :: 0	
3	1	♦ 1.440.000 bajtov (ali 1.44 Mbajtov ali kakšen drug ustrezan zapis npr. 11.520.000 bitov)	
4	1	♦ CMYK, ker gre za sliko na papirju in snovno (subtraktivno) mešanje barv.	
5	1	♦ Izberejo naj zapis mp3, ker ustvari majhen, a dovolj kakovosten posnetek.	Možni so tudi drugi smiselnii odgovori.
6.1	2	♦ Uporabita lahko skupno skrivnost, na podlagi katere Manca zagotovo ve, da gre za Petra – ga avtenticira.	Za odgovor 1 točka, za utemeljitev s smiselnim primerom 1 točka. Možni so tudi drugi smiselnii odgovori, ki vključujejo uporabo skupne skrivnosti ali javno-zasebnega ključa.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatatna navodila
7.1	1	♦ ne	
	1	♦ Primera pravilnih odgovorov: – Zato ker prejemnik zgradi informacijo iz prejetega podatka na osnovi svojega predznanja, če predznanja nima, si informacije ne more ustvariti. – Če prejemnik iz podatka ne izve nič novega, si ne more ustvariti informacije.	Za smiselno utemeljitev 1 točka. Možni so tudi drugi pravilni odgovori.
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatatna navodila
8.1	1	♦ 6 bitov	Za vsak pravilen odgovor 1 točka, skupaj 2 točki.
8.2	1	♦ Količina informacije se je zmanjšala, saj vsi polži niso imeli enakih možnosti za zmago.	Možni so tudi drugi smiselnii odgovori, kot na primer, če kandidat zapiše, da aerodinamičnost hišice ne vpliva na končni rezultat in zato količina informacije ostaja enaka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatatna navodila
9.1	1	♦ 80, ker je to vrednost v celici F6.	
9.2	1	♦ 100, ker je to vrednost v celici C3.	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatatna navodila
10.1	1	♦ Ded osebe D po očetovi strani je oseba A.	Za vsako smiselno utemeljitev 2 točki.
10.2	2	♦ Oseba D je sam sebi babica po materini strani.	Če kandidat ugotovi, da je nekaj narobe z osebo D, B ali C, potem dobi 1 točko. Pojasnilo: Podatke lahko modeliramo z usmerjenim grafom, v katerem so osebe B, C in D del cikla.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatatna navodila
11.1	1	♦ Primer upravljanja s triskalnikom: Če dva procesa hkrati natisniti vsak svoj dokument, ♦ operacijski sistem poskrbi, da se natisne najprej en in nato drugi dokument.	Upoštevajo se tudi drugi smiselni odgovori.
11.2	1	♦ Primer upravljanja s CPE: Operacijski sistem vsakemu izmed dveh procesov, ki se navidezno hkrati izvajata na računalniku, izmenoma dodeljuje CPE.	Upoštevajo se tudi drugi smiselni odgovori.
11.3	1	♦ Zlonamerni uporabniki odkrivajo varnostne luknje v kodri operacijskega sistema, ker jim to omogoča krajo podatkov ali druga kriminalna dejanja. Posodobitve te varnostne luknje odpravljajo.	Upoštevajo se tudi drugi smiselni odgovori.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatatna navodila
12.1	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 10 bitov, ker z desetimi biti lahko zapišemo števila do (vkљučno) 1023, z 9 pa samo števila do vključno 511. 	
12.2	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 21 bitov, ker je 2^{21} že več kot $2.094.059$, 2^{20} pa je manj od $2.094.059$. 	
12.3	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ ŠB (številka Butalca), ker ima vsak Butalec enolično določeno številko. 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatatna navodila
13.1	4	<pre> def jePermutacija (tabela) : n = len(tabela) stevec = [0] * (n+1) for i in range(n) : if (tabela[i] > n) or (tabela[i] <= 0) : return False stevec[tabela[i]] += 1 for i in range(1, n+1) : if stevec[i] != 1 : return False return True print(jePermutacija([1, 2, 3, 4, 5, 6])) # True print(jePermutacija([4, 2, 3, 6, 1, 5])) # True print(jePermutacija([4, 2, 3, 6, 1, 7])) # False / IndexError print(jePermutacija([4, 2, 3, 6, 1, 6])) # False </pre>	<p>Za razumevanje, da se indeksi v tabeli štejejo od 0, vrednosti v tabeli pa od 1, 1 točka.</p> <p>Za pravilno obravnavo robnih vrednosti za elemente tabele (manjši ali enak 0, večji od n) 1 točka.</p> <p>Za ustrezno podatkovno strukturo za beleženje prisotnih vrednosti v tabeli (tabela stevec), in če je časovna zahtevnost postopka linearna (postopek je učinkovit), 1 točka.</p> <p>Za pravilnost samega postopka 1 točka.</p>

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatatna navodila
14.1	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ C ♦ Slike hrani v zunanjem pomnilniku, ker bi sicer izginile, ko bi zmanjkal napajanja. 	<p>Za pravilen odgovor 1 točka, za utemeljitev 1 točka. Možni so tudi drugi smiselni odgovori.</p>
14.2	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Nič, saj predpomnilnik za hranjenje podatkov potrebuje električno energijo. 	
14.3	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ C ♦ Utemeljitev: $1500 \times (2400 \times 3600 \times 3 \text{ B}) = 38,88 \text{ GB}$ 	<p>Za pravilen odgovor 1 točka, za utemeljitev 1 točka.</p>

Naloga	Točke	Rešitev	Dodata na navodila
15.1	1	◆ [80, 77, 57, 56, 58, 48, 78, 82, 59, 100]	
15.2	2	◆ Klic funkcije <code>KajDela(stevila, i)</code> postavi na zadnje mesto v tabeli stevila največje število v tabeli stevila med indeksoma i (vključno) in <code>len(stevila)</code> (izključno). V resnici funkcija prestavlja elemente po bolj zapletenem postopku, vendar se ne pričakuje, da bi kandidati to opisovali (dvigovanje mehurčkov).	Za omenjanje največjega števila 1 točka, za omenjanje intervala zaprtega pregledovanja 1 točka.
15.3	2	◆ Možna rešitev je urejanje z mehurčki (angl. <i>bubble sort</i>), kjer poiščemo največji element in ga postavimo na zadnje mesto, nato drugega največjega (ki je največji med preostalimi elementi) in ga postavimo na predzadnje mesto ter tako naprej. Za to uporabimo funkcijo <code>KajDela()</code> , kjer parameter smiselno spremnijamo. Med klici funkcije shranjujemo najdene elemente po vrsti od največjega na koncu tabele. <pre># -----vvv # Ta del je že napisan na listku: stevila = [80, 77, 57, 58, 56, 78, 48, 82, 100, 59] def KajDela(tabela, i): for j in range(i+1, len(tabela)): if tabela[j-1] > tabela[j]: neki = tabela[j-1] tabela[j-1] = tabela[j] tabela[j] = neki # Tukaj se konča vsebina listka, rešitev je spodaj # -----^^^</pre> <pre>for i in range(len(stevila)-1, -1, -1): KajDela(stevila, i)</pre>	Za pravilno uporabo funkcije <code>KajDela()</code> 1 točka, za pravilno zanko i 1 točka.

IZPITNA POLA 2

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatačna navodila
1.1	1	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Kriteriji: <ul style="list-style-type: none"> – letni promet dejavnosti, – načrt širitve dejavnosti, – načrtovano število novozapostenih, – vrsta dejavnosti (Zelena ...), – starost podjetnika, – stopnja izobrazbe zaposlenih, – datum prijave. 	Za vsaj štiri navedene smiselne kriterije 1 točka.
1.2	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Izločitvena kriterija sta vrsta dejavnosti (če ni naravni prijazna, kandidat izpade) in datum prijave (kdo r prepozno odda, tudi izpade). 	Za pravilno izbrana kriterija 1 točka, za smiselno pojasnilo 1 točka. Če kandidat pravilno določi in pojasni en izločitveni kriterij, dobi 1 točko.
1.3	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Najprimernejši kriterij za analizo »Kaj – če« je načrt širitve dejavnosti. Upoštevajo se tudi drugi smiselni odgovori. 	Za ustrezan kriterij 1 točka, za smiselno utemeljitev 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatatna navodila
2.1	1	♦ Verjetno so shranjene na disku SSD.	Možni so tudi drugi smiselnii odgovori (npr. pomnilniška kartica ipd.).
2.2	1	♦ slike, video, zvok itd.	Možni so tudi drugi smiselnii odgovori.
2.3	1	♦ Podajšek datoteke nam običajno pove, kakšna vrsta podatkov je shranjena v datoteki, in posledično, s katerim programom se jih da pogledati/obdelati.	Možni so tudi drugi smiselnii odgovori.
2.4	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Slednje ni nujno, saj lahko podajšek datoteki poljubno spremenimo, pri čemer datoteka še vedno hraniti isto vrsto podatkov. Sodobni operacijski sistemi poskušajo razpozнатi vrsto podatkov v datoteki na podlagi njene vsebine (primerjaj https://www.garykessler.net/library/file_SIGS.html). ♦ Običajno sicer da; na primer: nezgoščena datoteka s sliko ima podajšek imena bmp, zgloščena pa jpg. 	<p>Za pravilen prvi del odgovora 1 točka, za pravilen drugi del odgovora 1 točka.</p> <p>Če ima kandidat samo prvi del odgovora, potem se ne upošteva, ali je omenjal, da se datoteki običajno razlikujeta.</p> <p>Možni so tudi drugi smiselnii odgovori.</p>

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatatna navodila
3.1	3	♦ 10 mest za zapis vrste publikacije, 24 mest za zapis številke izdaje in 4 mesta za zapis kontrolne števke. Skupaj torej 45 mest.	Za določene dolžine zapisov vseh štirih delov kode 2 točki za pravilno končno dolžino kode 1 točka.
3.2	2	♦ Da. Koda EAN je 13-mestno desetiško število. Za dvojiški zapis števila $10^{13} - 1 = 10 \times (10^3)^4 - 1 < 10 \times (2^{10})^4 - 1 < 2^4 \times 2^{40} - 1 = 2^{44} - 1 < 2^{45}$.	Za natančno utemeljitev 2 točki, za približno utemeljitev 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatatna navodila																								
4.1	4	<p>◆</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Oseba</th> <th>Čas prihoda</th> <th>Zap. št. v tekočem dnevu</th> <th>Zaporedna številka občana (ZŠO)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>butalski policaj</td> <td>11:13:57</td> <td>24</td> <td>1113570246</td> </tr> <tr> <td>butalski župan</td> <td>12:06:58</td> <td>27</td> <td>1206580274</td> </tr> <tr> <td>županova žena</td> <td>12:07:04</td> <td>28</td> <td>1207040286</td> </tr> <tr> <td>Cefizelj</td> <td>13:37:42</td> <td>42</td> <td>1337420428</td> </tr> <tr> <td>butalski pek</td> <td>14:09:36</td> <td>55</td> <td>1409360556</td> </tr> </tbody> </table>	Oseba	Čas prihoda	Zap. št. v tekočem dnevu	Zaporedna številka občana (ZŠO)	butalski policaj	11:13:57	24	1113570246	butalski župan	12:06:58	27	1206580274	županova žena	12:07:04	28	1207040286	Cefizelj	13:37:42	42	1337420428	butalski pek	14:09:36	55	1409360556	Za vsak pravilen odgovor (pravilno ZŠO) po 1 točka.
Oseba	Čas prihoda	Zap. št. v tekočem dnevu	Zaporedna številka občana (ZŠO)																								
butalski policaj	11:13:57	24	1113570246																								
butalski župan	12:06:58	27	1206580274																								
županova žena	12:07:04	28	1207040286																								
Cefizelj	13:37:42	42	1337420428																								
butalski pek	14:09:36	55	1409360556																								
4.2	3	<p>◆ def kolikoPredZSO(stevilka, vrsta) :</p> <pre>i = 0 for zso in vrsta: if zso == stevilka: return i # indeks elementa v vrsti i = i + 1 return -1</pre>	Za ugotavljanje položaja ZŠO v vrsti čakajočih 1 točka, za ustrezno vračanje rezultata funkcije 1 točka, za vrčanje -1, če ZŠO ni v vrsti, 1 točka. Možni so tudi drugi smiselnii odgovori.																								
4.3	3	<p>◆ Funkcija:</p> <pre>def izlociPrvega(vrsta): naslednji = vrsta[0] # prestavimo elemente for i in range(1, len(vrsta)): vrsta[i-1] = vrsta[i] # odstranimo zadnji element skrajSaj(vrsta) return naslednji</pre>	Za hranjenje ZŠO, ki je na vrsti, 1 točka, za ustrezno oostranjevanje te ZŠO iz vrste 1 točka, za vrčanje ZŠO, ki je na vrsti, 1 točka. Možni so tudi drugi smiselnii odgovori.																								

Nalog	Točke	Rešitev	Dodata na navodila
5.1	6	<pre> classDiagram class Izposoja { izposoja_id plovilo_id stranka_id datum_izposoje datum_vrnitve } class Plovilo { plovilo_id vrsta leto_izdelave velikost oblika } class Servis { servis_id plovilo_id serviser_id datum_servisa } Izposoja "2" -- "1" Plovilo : plovilo_id Izposoja "2" -- "1" Servis : plovilo_id Plovilo "1" -- "1" Servis : plovilo_id </pre>	<p>Če kandidat pravilno določi entitete: plovilo, stranka in serviser, 1 točka.</p> <p>Če kandidat pravilno določi entitete: servis in izposoja (entiteti nastaneta zaradi normalizacije), 2 točki.</p> <p>Če kandidat pravilno določi razmerja in števnosti razmerij, 3 točke.</p> <p>Če kandidat pravilno določi vse preostale attribute, s katerimi zadovolji funkcionalnim specifikacijam v besedilu naloge, 2 točki.</p> <p>Če določi vsaj pet atributov, dobi 1 točko. (Opomba: ocenčeni atributi veljajo kot en atribut – npr. kontaktne podatki pri stranki.)</p> <p>Če kandidat pravilno določi primarne kluče, 1 točka.</p> <p>Pravilne so vse ustrezne rešitve.</p>
5.2	3	<pre> classDiagram class Stranka { stranka_id ime priimek kontaktni_naslov domacin: bool } class Serviser { serviser_id ime priimek kontaktna_stevilka } Stranka "1" -- "1" Serviser : serviser_id </pre>	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodata na navodila
6.1	2	♦ Osebe 2, 7, 8 in 9 niso okužle nikogar, ker teh številk ni na traku.	Za pravilen odgovor 1 točka in za utemeljitev 1 točka.
6.2	3	<p>♦ def NiOkuzil(trak) :</p> <pre>dolzina = length(trak) # dolžina tabele trak jeOkuzil= [0] * (dolzina + 1) for i in range(dolzina) : jeOkuzil[trak[i]] = 1 print("Ni okuzil: ") for i in range(1, dolzina+1) : if jeOkuzil[i] == 0 : print(i)</pre>	Za zanke in dodatno tabelo zastavic 1 točka, za pravilno posredno naslavljanie 1 točka in za pravilen izpis rezultata 1 točka. Možni so tudi drugačni pravilni odgovori.
6.3	2	♦ Povprečna kužnost je $9/6 = 1,5$.	Za pravilen odgovor 2 točki in le 1 točka, če se upošteva v števcu 10 – Lavdon Štimani se ni našel v Butalah.
6.4*	3	<p>♦ def Kuznost (trak) :</p> <pre>dolzina = length(trak) # dolžina tabele trak jeOkuzil= [0] * (dolzina+1) for i in range(dolzina) : jeOkuzil[trak[i]] = 1 kuzni= 0 for i in range(1, dolzina+1) : if jeOkuzil[i] == 1 : kuzni= kuzni+1 return (dolzina-1) / kuzni</pre>	Za zanke in dodatno tabelo zastavic 1 točka, za pravilno šteje okuževalcev 1 točka in za pravilen izračun kužnosti 1 točka. Možni so tudi drugačni pravilni odgovori.

Skupno število točk IP2: 44

* V skladu s sklepom DK ŠM z dne 6. 7. 2023 pri postavki 6.4 vsi kandidati in kandidatke prejmejo 3 točke.